



SOTSIAALSETE ETTEVÖTJATE MÕJUVÕIMU SUURENDAMINE INNOVATSIOONI, KAASAVA MAJANDUSKASVU JA TÖÖHÕIVE EDENDAMISEKS

STRASBOURGI DEKLARATSIOON

16.–17. jaanuaril 2014 tegid Strasbourgis koostööd enam kui 2000 sotsiaalset ettevõtjat ja sotsiaalse ettevõtluse toetajat, peegeldades sotsiaalmajanduse suurt mitmekesisust. Nad kinnitasid seisukohta, et sotsiaalsetel ettevõtetel peab olema Euroopa tuleviku kujundamisel suurem roll. Samuti kaardistasid nad uusi ideid ja meetmeid nende potentsiaali täielikuks ärakasutamiseks aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu edendamisel.

SOTSIAALSE ETTEVÕTLUSE PANUS EUROOPAS

Euroopa majandus- ja sotsiaalmudel peab uuenema. Meil on vaja õiglasemat, keskkonnahoidlikumat ja kohalikel kogukondadel põhinevat majanduskasvu, mudelit, milles väärtustatakse sotsiaalset ühtekuuluvust kui ühise jõukuse allikat.

Sotsiaalseid ettevõtteid tunnustatakse kogu Euroopas sotsiaalse ja majandusliku ühtekuuluvuse edendajatena, sest nad aitavad rajada mitmepalgelist ja vastupidavat sotsiaalset turumajandust. Sotsiaalmajanduse pikaajalise traditsiooni tugevatele külgedele toetudes on sotsiaalsed ettevõtjad muutuste edendajad, kes loovad innovaatilisi lahendusi tänapäeval meie ees seisvatele suurtele väljakutsetele. Üldistes huvides tegutsedes loovad nad töökohti, pakuvad innovaatilisi tooteid ja teenuseid ning edendavad jätkusuutlikumat majandust. Nende tegevuse alus on solidaarsus ja mõjuvõimu suurendamine. Nad loovad võimalusi ja lootust tulevikuks.

Sotsiaalseid ettevõtteid on Euroopas erisuguseid ja -suuruseid ja paljudes erinevates õiguslikes vormides. Nagu on sedastatud Euroopa Komisjoni sotsiaallettevõtluse algatuses¹, iseloomustavad neid järgmised ühised omadused:

- sissetulekut teenitakse kauplemisega,
- nende sageli sotsiaalselt väga uuendusmeelse majandustegevuse eesmärk on sotsiaalne või ühiskondlik ühine hüve,
- kasum investeeritakse uuesti peamiselt sellesama sotsiaalse eesmärgi saavutamiseks,
- nende ülesandeid ja eesmärke peegeldavas korralduses või omandisüsteemis kasutatakse demokraatliku juhtimise või osalusdemokraatia põhimõtteid või keskendutakse sotsiaalsele õiglusele.

Sotsiaalsed ettevõtted pakuvad 21. sajandi ettevõtte mudeli, milles on tasakaalus finants-, sotsiaal-, kultuuri- ja keskkonnavajadused. Sotsiaalsed ettevõtjad on muutuste esilekutsujad, üksikisikud ja rühmad, kellel on kirglik soov inimeste ja kogukondade elu paremaks muuta.

Sotsiaalsed ettevõtted toimivad. Nad on tõhusad. Euroopas ei ole paika, mis ei võiks saada kasu sotsiaalsest ettevõtlusest. Praeguse majanduskriisi ajal ning elanikkonna vananemise, noorte töötuse, kliimamuutuse ja suureneva ebavõrdsusega seotud probleemide taustal vajab Euroopa rohkem sotsiaalseid ettevõtteid.

ÜLESKUTSE TEGUTSEDA SOTSIAALSETE ETTEVÕTETE POTENTSIAALI ÄRAKASUTAMISE NIMEL

Valitsused ja avaliku sektori asutused on hakanud tunnustama sotsiaalse ettevõtluse mõjujõudu. Paljudes liikmesriikides ja piirkondades astutakse samme sotsiaalsete ettevõtete kasvu innustamiseks. Väikeettevõtete algatusega on alustatud edukalt sotsiaalsete ettevõtete jaoks soodsa keskkonna edendamist ELi tasandil, nüüd tuleb sama hoogsalt jätkata. Seepärast

- 1. peab EL ellu viima kõik väikeettevõtete algatuses sisalduvad meetmed. Ta peaks välja töötama väikeettevõtete algatuse teise etapi, mille käigus laiendatakse algatuse kohaldamisala ning süvendatakse partnerlust liikmesriikide, kohalike ja piirkondlike omavalitsuste, kodanikuühiskonna organisatsioonide ja kõnealuse süsteemi võtmeosalejatega.*
- 2. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee, Euroopa Komisjoni järgmine koosseis (spetsiaalse teenistustevahelise struktuuriga) ja Euroopa Parlamendi järgmine koosseis peavad võtma täieliku vastutuse ja viima ellu Strasbourgis soovitatud meetmed.*
- 3. ELi, riiklik, piirkondlik ja kohalik tasand peaksid koos sotsiaalsete ettevõtete ringkonnaga osalema aktiivsemalt uute poliitikameetmete ühisloomises, et toetada kohalike oludega sobivat sotsiaalset ettevõtlust.*
- 4. Komisjon peab tagama, et tema kohustus luua sotsiaalset ettevõtlust soosiv keskkond saab tema poliitikas keskse tähelepanu.*
- 5. Liikmesriigid ning kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused peavad koostöös sotsiaalse ettevõtluse sektoriga täielikult toetama sotsiaalsete ettevõtete kasvu ja aitama suurendada nende võimekust. Seda võiks teha näiteks õigusraamistike, rahastamisele juurdepääsu, ettevõtte asutamise ja arendamise toetuse, koolituse ja hariduse ning riigihangete abil.*
- 6. ELi institutsioonid ja liikmesriigid peaksid kriisist ülesaamiseks tugevdama sotsiaalsete ettevõtete rolli struktuurireformides, eriti seal, kus sotsiaalmajandus on vähem arenenud.*
- 7. Komisjon, liikmesriigid ja piirkonnad peavad hoogustama sotsiaalsete ettevõtete piiriülest koostööd teadmiste ja tavade levitamiseks. Samuti peaksid kõik avaliku sektori asutused tegema omavahel paremat koostööd ja suurendama oma võimekust toetada sotsiaalsete ettevõtete kasvu.*
- 8. Avaliku ja erasektori osalejad peavad välja töötama rea sobivaid finantsvahendeid ja vahendajaid sotsiaalsete ettevõtete toetamiseks kogu nende olulusringi vältel.*
- 9. Sotsiaalne ettevõtlus vajab jätkuvalt täiendavaid teadusuuringuid ja riiklikku statistiliste andmete kogumist sektori paremaks mõistmiseks, tunnustamiseks ja nähtavuse suurendamiseks nii poliitikakujundajate kui ka üldsuse hulgas.*
- 10. Selles uues Euroopas peavad kõik osalejad käsitlema majanduskasvu ja väärtuse loomist laiemast perspektiivist, hõlmates sotsiaalseid näitajaid ning näidates sotsiaalsetest ja majanduslikest edusammudest teavitamisel positiivset sotsiaalset mõju.*